

Nerzetelność instytucjonalna

Autor tekstu: **Marek Wroński**

Wśród kilkunastu przypadków nerzetelności naukowej, które ostatnio trafiły w moje ręce i czekają na godną ekspozycję, kilka dotyczy karygodnych zachowań instytucjonalnych. Jeden z takich przypadków opisałem w tekście "[Afirmatywna habilitacja na AGH](#)". Przyznać muszę, że AGH-owska sprawa jest prawie niczym, jeśli porównamy ją z tym, co stało się 15 marca 2004 na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu w Białymstoku.

Otóż jego dziekan, prof. Kazimierz Meredyk (kierownik Katedry Ekonomii Politycznej) oraz członkowie Rady, w tajnym głosowaniu przyznali stopień doktorski Jerzemu Jankowskiemu. Temu samemu, któremu w czerwcu 2000 roku Rada Wydziału Gospodarki Narodowej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu odebrała doktorat z powodu dopuszczenia się plagiatu i braku dowodów, iż badania były wykonane osobiście przez doktoranta. Jankowski, który od lat jest prezesem Krajowej Rady Spółdzielczej, był wtedy posłem na Sejm z ramienia SLD. Promotorem obydwu prac był dr hab. Marian Brodziński, dyrektor Spółdzielczego Instytutu Badawczego w Warszawie.

APATIA WŁADZ UCZELNI

O zbliżającej się obronie [pisałem na jesieni zeszłego roku](#), apelując do Rady Wydziału o położenie kresu „tej naukowej hucpie”. Wcześniej rozmawiałem telefonicznie i apelowałem do rektora, prof. Marka Gębczyńskiego, o przedyskutowanie tej niesmacznej sprawy na forum Senatu. Co więcej, w połowie listopada 2003 wywołałem artykuł prasowy "Kontrowersje wokół doktoratu" w białostockiej „Gazecie Wyborczej”. Wszystko na nic.

Mimo iż powołany przez Radę Wydziału na recenzenta jej własny członek, prof. Andrzej Franciszek Bocian, jednoznacznie zdyskwalifikował pracę, większość członków uznała, iż były plagiator jeszcze raz powinien dostać stopień doktorski. Jego apologetą stał się prof. Jerzy Wilkin z Katedry Mikroekonomiki Uniwersytetu w Białymstoku, pod egidą której prowadzono badania wiodące do doktoratu. Prof. Wilkin jest uznanym ekonomistą od zagadnień ekonomiki spraw agrarnych, kieruje też Katedrą Ekonomii Politycznej Uniwersytetu Warszawskiego oraz Zakładem Integracji Europejskiej PAN. Jest również członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych, z której inicjatywy w 2000 roku Jerzemu Jankowskiemu odebrano doktorat.

Bardzo pozytywną recenzję nowej pracy przedstawił prof. Andrzej Prusek z Akademii Ekonomicznej w Krakowie, wnioskując nawet o nagrodę MENiS. Z kolei prof. Ryszard Broszkiewicz z Wrocławia znalazł w tekście pracy dziesiątki błędów i niedociągnięć, ale swoją recenzję zakończył wnioskiem... pozytywnym.

Słowa uznania należą się dr hab. Zofii Chyry-Rolicz z Akademii Podlaskiej, która znalazła czas i chęć, aby pojechać do Białegostoku, przestudiować wyłożoną dysertację (zabrakło w niej wyłożenia recenzji doktorskich) i podczas obrony zadać szereg celnych pytań doktorantowi. Pytania te pozostały bez odpowiedzi, co jest ewenementem publicznej obrony.

GŁOWA W PIASEK

Uniwersytet w Białymstoku tym samym stał się pierwszą na świecie uczelnią, gdzie osobie uprzednio skompromitowanej nerzetelnością w nauce (która nie jest naukowcem i zajmuje się zawodowo polityką), przyznano ponownie doktorat. Brak mi słów oburzenia z tego powodu.

To, co mnie boli, to fakt, że z takimi skandalami walczę samotnie, bez najmniejszej pomocy ze strony wybitnych przedstawicieli kierownictwa nauki polskiej. Konferencje rektorów, komisje etyki, komitety i fundacje, gdzie przygotowuje się kodeksy, zasady i zalecenia w sprawie etyki w nauce, jednym nawet słowem nie wspomniały, że nadanie doktoratu plagiatorowi przez państwowy uniwersytet to profanacja świątyni nauki! Nikt o wybitnym i poważanym nazwisku i wysokiej funkcji nie widział potrzeby zabierania publicznie głosu w tej sprawie. I to jest najsmutniejsze.

Dopuszczono w ten sposób do stworzenia precedensu „rehabilitacji z plagiatu” i ponownego wprowadzenia do życia naukowego osoby, którą parę lat temu z tak wielkim wysiłkiem stamtąd wyrzucono. To policzek dla rzetelności naukowej w Polsce i ordynarny śmiech w twarze członków Centralnej Komisji.

Zapewne następnym „zrehabilitowanym” doktorantem na Wydziale Ekonomicznym UwB może zostać mgr Artur Korneluk, któremu na początku marca 2004 Rada Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego właśnie odebrała doktorat za plagiat. Być może zgłosi się mgr Katarzyna Weiss, której cofnięto doktorat z historii w Uniwersytecie Gdańskim. Słowem: Uniwersytet w Białymstoku będzie mógł uzyskać nową specjalność i nie mam wątpliwości, iż chętni będą się zjeżdżać z całej Europy, a nawet ze świata.

WIEŚCI Z FRONTU WALKI

Przy wielkości skandalu w Białymstoku drobną rzeczą jest fakt, że Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna Rady Głównej, na wniosek rektora UMCS, prof. Mariana Harasimiuka, ukarała byłego dziekana Wydziału Pedagogiki, prof. dr. hab. Mariana Ochmańskiego, karą 3-letniego zakazu wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego. Zabrało to jej równy rok! Prof. Ochmański przejął całą treść trzech artykułów innych autorów i opublikował pod własnym nazwiskiem.

„Surowość” tego wyroku, który zapadł na żądanie władz uczelni, wzbudziła uśmiech na mojej twarzy... UMCS nie widzi potrzeby składania wniosku o cofnięcie tytułu profesorskiego. Profesor Ochmański jest na emeryturze i za 3 lata nikt już go nie będzie chciał zatrudnić — argumentował rektor Harasimiuk.

Mam inne zdanie i wierzę, że za parę lat, mimo ukończenia 70 lat, prof. Ochmański może zostać ozdobą niejednej prywatnej wyższej uczelni.

*

[Artykuł ukazał się w *Forum Akademickim* nr 4/2004]

Marek Wroński

Doktor medycyny. Lekarz mieszkający w Nowym Jorku. Zajmuje się problemem oszustw naukowych w Polsce i na świecie. Autor będzie wdzięczny każdemu za informacje o konkretnych tego typu przypadkach w środowisku naukowym i akademickim (gwarantowana pełna dyskrecja).

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 17-05-2004)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3422) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3422>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie

prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl